

Difficulties with the Ran

- intrinsic - how can hanaah manage kavvanat hamitzvah?
- textual - why do we care what the passuk is re shofar, or matzah for that matter?
- Rashi - the analogy is to shogeig!
- Why is he a mitasek if he fails?

רש"י על הש"ס, רש"י מסכת ראש השנה דף כח/א
שכפאווהו פרסיים. ואע"ג שלא נתכוון לצאת ידי חובת
מצה בליל ראשון של פסח יצא:

התוקע לשיר. לשורר ולזמר כך שמעתי מפי מורי הזקן
וביסודו של מורי רבי יצחק בן יהודה ראיתי התוקע
לשד להבריח רוח רעה מעליו:

פשיטא. דזאת אומרת כן:

זמן המקרא. של קריאת שמע והוא היה קורא בתורה
פרשת שמע:

קורא להגיה. אף קרייה אין כאן אלא מגמגם:

דקא מנבח נבוחי. ואינו תוקע כשיעור תקיעה
המפורש במשנתנו בפ' אחרון (דף לג):

אלא מעתה. דשאינ מתכוין למצוה כמתכוין דמי:

הישן בשמיני בסוכה. שלא לשום מצוה:

ילקה. שהרי מוסיף על מצוה ועובר משום בל תוסיף:

1. Set up contradiction in Rambam (1-3)
2. Quote source 4, which seems to intensify contradiction by connecting issues
3. But source 5 contradicts conclusion of source 4 re shofar, so Rambam merely mirrors gemara
4. Ran explains that machloket sugyot and we hold like the tzrichuta in 4
5. But his explanation of the tzrehuta seems problematic - how can hanaah create hanaat hamitzvah?
6. But Ran didn't make this up - came from Rashi.
7. could try to eliminate mitasek, so no need for hanaah but special shofar problem - but against Rashi and Ran himself
8. Could try to eliminate kavvanat hamitzvah, but against Rambam
9. So distinguish on essential grounds - action vs. speech
10. But how justify this? R. Chaim on essential vs accidental
11. Use to explain why hava amina that shofar leshir is mitasek

תלמוד בבלי, מסכת ברכות דף יג/א
גמרא שמע מינה מצות צריכות כוונה מאי אם כוון לבו לקרות לקרות והא קא
קרי בקורא להגיה:

תלמוד בבלי, מסכת עירובין דף צה/א-ב

משנה המוצא תפילין מכניסן זוג זוג רבן גמליאל אומר שנים שנים במה דברים
אמורים . . . הוא ורבן גמליאל סבר שבת לאו זמן תפילין הוא ואיבעית אימא
דכולי עלמא שבת זמן תפילין הוא והכא במצות צריכות כוונה קמיפלגי תנא קמא
סבר לצאת בעי כוונה ורבן גמליאל סבר לא בעי כוונה

תלמוד בבלי, מסכת פסחים דף קיד/ב
גמרא אמר ריש לקיש זאת אומרת מצות צריכות כוונה כיון דלא בעידן חיובא
דמרור הוא דאכיל ליה בבורא פרי האדמה הוא דאכיל ליה ודילמא לא איכוון
למרור הלכך בעי למהדר לאטבולי לשם מרור דאי סלקא דעתך מצוה לא בעיא
כוונה למה לך תרי טיבולי והא טביל ליה חדא זימנא ממאי דילמא לעולם מצות
אין צריכות כוונה ודקאמרת תרי טיבולי למה לי כי היכי דליהוי היכירא
לתינוקות וכי תימא אם כן לישמעיןן שאר ירקות אי אשמעיןן